

Република Србија
Републички секретаријат
за јавне политике

Број: 021-01-00070/2021-03

18. јун 2021. године

Влајковићева 10

Београд

МИНИСТАРСТВО ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА

БЕОГРАД

Немањина 22-26

Предмет: Мишљење Републичког секретаријата за јавне политике на Предлог стратегије деинституционализације и развоја услуге социјалне заштите у заједници за период од 2021. до 2026. године

Поштовани,

У вези са вашим дописом број 110-00-303/2021-05, којим је Републичком секретаријату за јавне политике (у даљем тексту: РСЈП) дана 9. јуна 2021. достављен на мишљење Предлог стратегије деинституционализације и развоја услуге социјалне заштите у заједници за период од 2021. до 2026. године (у даљем тексту: Стратегија), обавештавамо вас да, са становишта наше надлежности, РСЈП има примедбе на достављени материјал.

Желимо да скренемо пажњу да је садржина стратегија прописана чланом 13. Закона о планском систему Републике Србије („Службени гласник РС” број 30/18, даље у тексту: ЗПСРС) и чланом 55. Уредбе о методологији управљања јавним политикама, анализи ефеката јавних политика и прописа и садржају појединачних докумената јавних политика („Службени гласник РС” број 8/19, даље у тексту: Уредба). С обзиром, да су у стратегији изостављени одређени елементи, који су као обавезни прописани ЗПСРС и Уредбом, сугеришемо следеће:

1. Период примене Стратегије дефинисан је за период 2021-2026. године, док у делу 6.4 Стратегије се наводи да ће Акциони план за спровођене Стратегије бити донет за период 2022-2023. године. Препорука РСЈП је да се почетни период спровођења Стратегије и Акционог плана ускладе и указујемо да је потребно променити рок важења Акционог плана на период од 2021. до 2022. године или од 2021. до 2023. године.
2. На нивоу општег циља нису наведени показатељи учинка (показатељи ефеката). Према члану 55. Уредбе, потребно је идентификовати показатеље учинка на нивоу општег циља, што укључује утврђивање почетне вредности, циљане вредности у последњој години важења стратегије, као и извора верификације. Такође, на нивоу посебних циљева нису наведене

почетне вредности показатеља учинка и сходно томе потребно их је утврдити, као и циљане вредности и изворе верификације.

3. У оквиру посебног циља 2 (ПЦ 2) показатељи учинка бр. 5, 6, 7, 8, 9 и 10 методолошки нису исправно формулисани. Нпр. у показатељу 5. *Број деце корисника специјализованог хранитељства повећан је за минимално 15% у периоду примене Стратегије*, истовремено се наводи број и проценат као јединица мере. Указујемо да се квантитативни показатељи дефинишу бројчано или процентуално, и с тим у вези препорука РСЈП је да се приликом дефинисања ових показатеља одредите за број или проценат као јединицу мере, као и да се утврди почетна вредност на основу које се одређује циљана вредност у одређеном временском периоду, како би се ефикасно пратио степен остварења ПЦ 2. Тако нпр. за показатељ резултата 3. *Повећање обухвата корисника услуга социјалне заштите у заједници, посебно у руралним срединама* (мера 2) кључно је да се одреди почетна и циљана вредност како би се пратио проценат повећања обухвата ових корисника у одређеном временском периоду. Иста препорука се односи и на следеће показатеље резултата и учинка: 3,4 (мера 1, ПЦ 2); 1,2,3,4 (мера 2, ПЦ 2); 1,2,3,4,7,8,9,10 (мера 3, ПЦ 2); 1,2,4,5,6 (мера 4, ПЦ 2), 2 (ПЦ 3), 4 (мера 2, ПЦ 3).

4. Прегледом пет посебних циљева (ПЦ) указујемо да један број показатеља учинка на нивоу посебних циљева има исте називе као и одређени показатељи резултата на нивоу мера, као и да један број мера има називе као одређени показатељи резултата и учинка.

На нивоу ПЦ 1, ПЦ 4 и ПЦ 5, реч је о следећим показатељима учинка којима се поклапају називи са показатељима резултата, и то: показатељ 1 (ПЦ 1) са показатељем 2 (мера 1); показатељ 2 (ПЦ 1) са показатељем 1 (мера 2); показатељ 3 (ПЦ 1) са показатељем 2 (мера 2а); показатељ 4 (ПЦ 1) са показатељем 1 (мера 3); показатељ 6 (ПЦ 1) са показатељем 2 (мера 4); показатељ 7 (ПЦ 1) са показатељем 2 (мера 5); показатељ 4 (ПЦ 4) са показатељем 5 (мера 2); показатељ 5 (ПЦ 4) са показатељем 1 (мера 3); показатељ 6 (ПЦ 4) са показатељем 6 (мера 2); показатељ 7 (ПЦ 4) са показатељем 1 (мера 4); показатељи 1, 2, 3 (ПЦ 5) са показатељима 1,2,3 (мера 1). Такође, у оквиру ПЦ 1, идентификовали смо следеће мере које имају називе као одређени показатељи резултата и показатељи учинка, и то: мера 4. *Измене и допуне Закона о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом* је дефинисана као показатељ 3 (мера 3); мера 5. *Израда и усвајање Закона о социјалном предузетништву* је дефинисана као показатељ 7 (ПЦ 1); мера 8. *Обезбеђивање стабилног финансирања услуге социјалне заштите становање уз подршку за особе са инвалидитетом* у складу са Законом о социјалној заштити је дефинисана као показатељ 10 (ПЦ 1). Такође, у оквиру ПЦ 5 показатељи учинка бр. 4 и 5 су исто дефинисани као мера 2. *Спровођење истраживања о ставовима стручњака и јавног мњења о правима особа са интелектуалним, менталним тешкоћама и физичким инвалидитетом на живот у заједници* и мера 3. *Израђена и имплементирана комуникациона стратегија која за циљ има подизање свести стручне и опште јавности о значају спровођења процеса деинституционализације*.

Сходно горе наведеном, препорука РСЈП је да се показатељи учинка на нивоу посебних циљева преформулишу, јер методолошки није исправно да се називи показатеља учинка на нивоу посебних циљева понављају као називи мера, али и као показатељи резултата на нивоу мере.

5. За праћење остварења ПЦ 1, показатељи учинка (број 1, 2, 3, 4, 6, 7) дефинисани су тако да се односе на измену или доношење прописа и стратегија (нпр. измене Закона о социјалној заштити, Закона за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом, усвајање Закона о социјалном предузетништву и Стратегије социјалне заштите). Такође, примећено је да су на овај начин дефинисани и одређени показатељи резултата на нивоу мера. Желимо да укажемо да на овакав начин дефинисани показатељи учинка и резултата, више одговарају активностима, односно корацима у реализацији активности на нивоу мере. У циљу

исправног методолошког формулисања, сугеришемо да размотрите могућност измене поменутих показатеља и да ове активности уврстите у Акциони план који припремате.

6. Прегледом мера, у оквиру ПЦ 1, планирана је мера 1. *Доношење нове Стратегије социјалне заштите*. С обзиром да је Стратегија социјалне заштите у изради (према Акционом плану за спровођење Програма Владе 2020-2022 планирани рок завршетка је 4. квартал 2021) и да представља кровни документ у области запосленост и социјална заштита, Стратегија деинституционализације и развоја услуге социјалне заштите у заједници представља нижи хијерархијски документ који по правилу додатно разрађује мере за постизање посебног циља из ове Стратегије. С обзиром да је Стратегија социјалне заштите виши хијерархијски документ који указује на неопходност деинституционализације у систему социјалне заштите, препорука РСЈП је да се мера 1. избрише из текста Стратегије.

Такође, мера 2.а *Редефинисати услове за остваривање права на домски смештај и ограничити максимално трајање домског смештаја за децу са инвалидитетом* је нумерисана као подмера мере 2. С обзиром, да ЗПРС не препознаје подмеру као елемент коју садржи стратегија, препорука РСЈП је да се мера 2.а предефинише и наведе као посебна мера или избрише и уврсти у оквиру одређене постојеће мере којој би могла да припада.

За одређене мере предлагач је као носиоце за њихово спровођење навео више институција. Сходно томе, указујемо да је потребно идентификовати једну институцију која има претежну надлежност у реализацији те мере или је одређена за координатора реализације мере. На нивоу ПЦ реч је о следећим мерама: мера 2а и 8 (ПЦ 1); мера 1, 2, 3 и 4 (ПЦ 2), мера 2 и 3 (ПЦ 3), мера 1 и 2 (ПЦ 4); мера 1 и 2 (ПЦ 5).

7. У оквиру поглавља 6, део 6.1 Стратегије (стр. 79), РСЈП указује да је потребно брисати следећу реченицу: „*Извештаји се достављају на исти начин као и претходни органу државне управе надлежном за координацију јавних политика, и то преко Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, у року од три месеца од завршетка периода имплементације Стратегије.*“ С обзиром да се у делу 6.1 Стратегије (стр. 78) наводи следећа реченица: „*Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања извештава Владу о спровођењу документа кроз Јединствени информациони систем у складу са Законом о планском систему*“, у којој је објашњена улога носилаца мера у процесу извештавања, РСЈП сугерише да је потребно брисати горе наведену реченицу у којој се наводи орган државне управе надлежан за координацију јавних политика (поглавље 6, део 6.1, стр. 79).

8. У оквиру сваке мере понавља се следећа реченица: „*Процена потребних финансијских средстава неопходних за спровођење мере и извори финансирања биће утврђени у акционим плановима за примену Стратегије*“. С обзиром да је у оквиру поглавља 6, у делу 6.3 Стратегије, наведена процена финансијских средстава потребних за спровођење стратегије и анализа финансијских ефеката, РСЈП сугерише да је потребно горе наведену реченицу брисати.

9. У складу са чланом 49. Уредбе, РСЈП је мишљења да Предлог стратегије садржи делимичну анализу ефеката.

